

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim)

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
JudecătoriTatiana Vieru
Luiza Gafton
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Prime Capital” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul administratorului Vicol Carmina,

în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Prime Capital” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul administratorului Vicol Carmina, privind intentarea procedurii de insolvență față de Societatea Comercială „Nobel-Grup” Societate cu Răspundere Limitată,

împotriva hotărârii din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 14.04.2017, ÎCS “Prime Capital” SRL a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SC “Nobel-Grup” SRL.

În motivarea cererii s-a invocat că, conform contractului de împrumut nr. IMM/106/11/2011 din 02 noiembrie 2011, cu toate acordurile adiționale la acest contract, SRL „Gherafam” a obținut de la ÎCS „Prime Capital” SRL un împrumut în sumă de 500000 dolari SUA. Termenul final de rambursare a împrumutului a fost stabilit - 02 noiembrie 2008. Îndeplinirea obligațiilor asumate de SRL „Gherafam” conform contractului de împrumut menționat supra, a fost asigurată prin oferirea garanției din partea SC „Nobel-Grup” SRL în baza contractului de fidejusiune nr. FID/IMM/A106/11/2011, prin care societatea s-a obligat față de ÎCS „Prime Capital” SRL să execute obligația împrumutatului ce rezultă din contractul de împrumut și anume rambursarea integrală a împrumutului în sumă de 500000 dolari SUA, în termenii stabiliți, precum și alte plăți stabilite în contractul de împrumut (inclusiv dobânzi, amenzi, penalități, etc), în cazul în care împrumutatul nu va executa obligațiile contractuale.

Precizează că, deoarece o perioadă îndelungată SRL „Gherafam” nu-și onorează obligațiile asumate conform contractul de împrumut și nici nu respectă graficul de achitare a împrumutului, inclusiv și a dobânzilor aferente, a acumulat o datorie considerabilă, ceea ce a și servit temei de somare a SC „Nobel-Grup” SRL. În rezultat însă, SC „Nobel-Grup” SRL nu și-a îndeplinit obligațiile asumate prin contractul de fidejusiune și nu a achitat datoria împrumutatului SRL „Gherafam”.

Consideră că, faptul neachitării până în prezent a datoriei de către debitor, denotă nu doar conduita de rea-credință a acestuia, ci mai cu seamă incapacitatea de plată, care în conformitate cu art. 10 alin. (2) al Legii insolvenței, reprezintă temei de intentare

a procesului de insolabilitate.

Prin încheierea din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința SC „Nobel-Grup” SRL, iar în scopul prevenirii modificărilor stării bunurilor a SC „Nobel-Grup” SRL” în perioada de până la intentare a procesului de insolabilitate s-au aplicat măsuri de asigurare, fiind numit în funcție de administrator provizoriu a SC „Nobel-Grup” SRL – Selevestru Irina, deținătorul autorizației nr. 112 din 14.01.2015.

La 15 mai 2017 administratorul SC „Nobel-Grup” SRL – Iurii Gherastovschi a declarat recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea din 14 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit recursul declarat de către administratorul SC „Nobel-Grup” SRL – Iurii Gherastovschi împotriva încheierii din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea introductivă depusă de creditorul ÎCS „Prime Capital” SRL privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SC „Nobel-Grup” SRL.

Prin hotărârea din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, ca neîntemeiată, cererea introductivă depusă de reprezentantul ÎCS „Prime Capital” SRL, administratorul Vicol Carmina, privind intentarea procedurii de insolabilitate față de SC „Nobel-Grup” SRL.

La 19 iunie 2017, ÎCS „Prime Capital” SRL, prin intermediul administratorului Vicol Carmina, a declarat recurs împotriva hotărârii din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii introductive și intentarea procedurii de insolabilitate față de SC „Nobel-Grup” SRL.

În motivarea recursului s-a invocat, din informațiile prezentate de către debitor rezultă că acesta nu dispune de bunuri pentru achitarea datoriilor creditoare și pentru acoperirea cheltuielilor procesului de insolabilitate. Această concluzie rezultă din datele prezentate din evidența contabilă și confirmată de debitor prin faptul că bunuri de imobile și imobile nu dispune, are datorii în mărime de 572083 lei. Mai mult ca atât, intimatul prin referința înregistrată recunoaște că nu are mijloace financiare pentru a-și achita datoriile existente chiar în cazul în care nu ar exista creanța față de ÎCS „Prime Capital” SRL. Cât privește creanța recurentului, debitorul a invocat că de fapt prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 30 mai 2017 a fost admisă cererea SRL „Gherafam” și a fost declarat nul contractul de împrumut nr. IMM/106/11/2011 din 02 noiembrie 2011 cu contractele accesorii, inclusiv contractele de fidejusiune.

În opinia recurentului, hotărârea judecătorească menționată supra nu a devenit irevocabilă, astfel atât contractele de împrumut, cât și contractele de fidejusiune până la moment se consideră a fi perfect valabile până la rămânerea hotărârii Judecătoriei Chișinău irevocabilă și executorie. Chiar dacă de admisă că hotărârea respectivă va fi menținută de către ierarhic superioare, unul din efectele constatării nulității contractelor care stau la baza creanței revendicate de ÎCS „Prime Capital” SRL ar fi întoarcerea părților în poziția inițială, adică în beneficiul recurentului oricum urmează să fie întoarsă datoria la împrumutul acordat. Deci, datoria oricum este certă.

Precizează recurentul că, intentarea procesului de insolabilitate nu are loc în temeiul creanței înaintate de creditorul care a depus cererea introductivă, ci în baza aprecierii temeiurilor prevăzute la art. 10 din Legea insolabilității, adică capacitatea debitorului de a-și stinge creanțele.

Conform art. 8 alin.(1) al Legii insolabilității nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile

și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării actului de dispoziție sau primirii acestuia integral.

Instanța de insolvabilitate a adoptat hotărârea la 15 iunie 2017, iar ÎCS „Prime Capital” SRL, prin intermediul administratorului Vicol Carmina, a declarat recurs la 19 iunie 2017.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat împotriva hotărârii din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău de către ÎCS „Prime Capital” SRL la 19 iunie 2017, este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat ÎCS „Prime Capital” SRL, prin intermediul administratorului Vicol Carmina, și va menține hotărârea contestată, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 19 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 14 aprilie 2017, ÎCS „Prime Capital” SRL a depus o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SC „Nobel-Grup” SRL, indicând ca temei de fapt neîndeplinirea obligațiilor asumate de SRL „Gherafam” conform contractului de împrumut nr. IMM/106/11/2011 din 02 noiembrie 2011 încheiat între SRL „Gherafam” și ÎCS „Prime Capital” SRL.

Tot aici, este de menționat că îndeplinirea obligațiunilor asumate de SRL „Gherafam” conform contractului de împrumut menționat supra, a fost asigurată prin oferirea garanției din partea SC „Nobel-Grup” SRL în baza contractului de fidejusiune nr. FID/IMM/A106/11/2011, prin care societatea s-a obligat față de ÎCS „Prime Capital” SRL să execute obligația împrumutatului ce rezultă din contractul de împrumut și anume rambursarea integrală a împrumutului în sumă de 500000 dolari SUA, în termenii stabiliți, precum și alte plăți stabilite în contractul de împrumut (inclusiv dobânzi, amenzi, penalități, etc), în cazul în care împrumutatul nu va executa obligațiile contractuale.

Respectiv, la data de 13.04.2017 suma datoriei SC „Gherafam” SRL față de ÎCS „Prime Capital” SRL constituia 538675,49 dolari SUA în baza contractului de împrumut și 50000,00 lei cheltuieli de judecată.

Prin încheierea din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința SC „Nobel-Grup” SRL, iar în scopul prevenirii modificărilor stării bunurilor a SC „Nobel-Grup” SRL” în perioada de până la intentare a procesului de insolvabilitate

s-au aplicat măsuri de asigurare, fiind numit în funcție de administrator provizoriu a SC „Nobel-Grup” SRL – Selevestru Irina, deținătorul autorizației nr. 112 din 14.01.2015.

Prin hotărârea din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, ca neîntemeiată, cererea introductivă depusă de reprezentantul ÎCS „Prime Capital” SRL, administratorul Vicol Carmina, privind intentarea procedurii de insolvență față de SC „Nobel-Grup” SRL.

În susținerea ipotezei adoptate instanța de insolvență a reținut că pentru intentarea procesului de insolvență, legiuitorul a prevăzut temeiul general care constă din incapacitatea de plată a debitorului, iar la caz, se constată că creditorul ÎCS “Prime Capital” SRL nu a prezentat instanței probe care ar demonstra cu certitudine faptul că există pericolul intrării debitorului SC “Nobel-Grup” SRL în incapacitate de plată și imposibilitatea executării la scadență a obligațiilor pecuniare față de creditori.

Colegiul verificând legalitatea hotărârii instanței de insolvență, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, constată ca întemeiată soluția instanței de insolvență de respingere a cererii introductive depusă de ÎCS „Prime Capital” SRL cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SC „Nobel-Grup” SRL.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs va reține prevederile art. 10 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, conform cărora intentarea unui proces de insolvență presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvență constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

În interpretarea corectă a normei date este de înțeles că legiuitorul, pentru intentarea unui proces de insolvență, a prevăzut un temei general care constă în incapacitatea de plată a debitorului și care reprezintă o insuficiență a lichidităților, o absență a fondurilor bănești necesare pentru plata obligațiilor ajunse la scadență.

Conform art. 11 alin.(2), (3) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, la determinarea temeiurilor de insolvență se iau în calcul: a) mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor și la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către debitor; b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobânda care urmează a fi achitată de către debitor; c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor; d) mărimea obligațiilor la bugetul public național prevăzute de lege.

La constatarea insolvenței debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din: a) penalități și/sau din alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor; b) orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului.

Conform art. 34 alin.(1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolvență hotărăște, în baza aprecierii temeiului de insolvență și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolvență sau asupra respingerii cererii introductive.

Raportând speței date normele de drept precitate, Colegiul conchide că instanța de insolvență corect a respins cererea introductivă depusă de ÎCS „Prime Capital” SRL și a refuzat în intentarea procesului de insolvență în privința SC „Nobel Grup” SRL la cererea introductivă depusă de ÎCS „Prime Capital” SRL.

La acest capitol, Colegiul reține că din cererea introductivă depusă de ÎCS „Prime Capital” SRL se distinge precum că SC „Nobel-Grup” fiind fidejutorul SRL „Gherafam” în baza contractului de fidejusiune nr. FID/IMM/A106/11/2011, la înaintarea cererii introductive, avea înregistrată o datorie în sumă de 538675,49 dolari SUA în baza contractului de împrumut încheiat între SRL „Gherafam” și ÎCS „Prime Capital” SRL.

În cadrul procesului, s-a stabilit cu certitudine că prin hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Gherafam” împotriva ÎCS „Prime Capital” SRL, intervenienții SC „Nobel-Grup” SRL, SRL „Gheradita”, Gherastovschii Evghenii și Gherastovschii Iurii privind declararea nulității absolute a contractului de împrumut nr. ÎMM/106/11/2011 din 02.11.2011 și a acordurilor adiționale la acest contract, a contractului de ipotecă nr. IPO/IMM/106/11/2011 din 02.11.2011 și a contractelor de fidejusiune nr. FID/IMM/A/106/11/2011 din 02.11.2011, nr. FID/IMM/B/106/11/2011 din 02.11.2011, nr. FID/IMM/C/106/11/2011 din 02.11.2011, nr. FID/IMM/D/106/11/2011 din 02.11.2011 cu aducerea părților în poziția inițială și încasarea cheltuielilor de judecată; s-au declarat absolut nule contractul de împrumut nr. ÎMM/106/11/2011 din 02.11.2011, acordurile adiționale la acest contract, contractul de ipotecă nr. IPO/IMM/106/11/2011 din 02.11.2011 și a contractelor de fidejusiune nr. FID/IMM/A/106/11/2011 din 02.11.2011, nr. FID/IMM/B/106/11/2011 din 02.11.2011, nr. FID/IMM/C/106/11/2011 din 02.11.2011, nr. FID/IMM/D/106/11/2011 din 02.11.2011, încheiate între ÎCS „Prime Capital” SRL în calitate de împrumutător și SRL „Gherafam” în calitate de împrumutat și fidejutorii SC „Nobel-Grup” SRL, SRL „Gheradita”, Gherastovschii Evghenii și Gherastovschii Iurii, cu aducerea părților în poziția inițială; s-a încasat din contul ÎCS „Prime Capital” SRL în beneficiul SRL „Gherafam” cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat, la depunerea acțiunii în sumă de 50000,00 lei; s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Prime Capital” SRL împotriva SRL „Gherafam” privind transmiterea bunurilor ipotecate în posesia creditorului, evacuarea debitorului și încasarea cheltuielilor de judecată ca neîntemeiată.

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de insolvabilitate precum că în contextul art.11 alin.(2) al Legii insolvabilității nu au fost stabilite temeuri de intentare a procesului de insolvabilitate în privința SC „Nobel-Grup” SRL, în condițiile când prin actul judecătoresc menționat supra s-a constatat nulitatea actelor juridice încheiate între ÎCS „Prime Capital” SRL, în calitate de împrumutător, și SRL „Gherafam”, în calitate de împrumutat, și fidejutorul SRL „Nobel-Grup”, fiind aduse părțile în poziția inițială, ori, o decizie definitivă și irevocabilă ce ar confirma creanță pecuniară a ÎCS „Prime Capital” față de SC „Nobel-Grup” SRL rezultată din raporturile contractuale încheiate între creditor și debitor nu există.

În atare circumstanțe, sunt irelevante argumentele recurentului precum că instanța de insolvabilitate la examinarea cauzei nu a luat în considerare datele prezentate din evidența contabilă care certifică incapacitatea de plată a debitorului, deoarece creanța în baza căreia ÎCS „Prime Capital” SRL solicită intentarea procesului de insolvabilitate față de SC „Nobel-Grup” SRL sunt litigioase și fără a fi adoptată o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă în sensul dat, aceste creanțe nu pot sta la baza intentării procesului de insolvabilitate și stabilirii incapacității de plată a debitorului.

În consecință, Colegiul consideră lipsit de suport probant argumentul recurentului precum că instanța de insolvabilitate la examinarea cauzei ar fi dat o apreciere greșită

temeiurilor de insolvabilitate, în condițiile când instanța refuzând intentarea procesului de insolvabilitate a luat în considerare toate circumstanțele atât de fapt, cât și de drept relevante procesului.

În contextul dat, Colegiul reiterează că refuzul privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința SC „Nobel-Grup” SRL nu lipsește creditorul de dreptul de a pretinde recuperarea acestora, în cazul stabilirii neonorării a obligațiilor de către debitor, adresând o nouă cerere privind intentarea procesului de insolvabilitate cu validarea creanțelor.

Ca urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de insolvabilitate întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cererea introductivă depusă de ÎCS „Prime Capital” SRL, apreciind corect și multiaspectual temeiurile invocate de creditor în motivarea declanșării procesului de insolvabilitate față de SC „Nobel-Grup” SRL și oferind un răspuns explicit în sensul respingerii lor.

De asemenea, Colegiul notează că prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, se relevă că „... art. 6 § 1 al Convenției nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea instanței de insolvabilitate este întemeiată și legală, iar argumentele recurentului nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Prime Capital” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul administratorului Vicol Carmina.

Se menține hotărârea din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Prime Capital” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul administratorului Vicol Carmina, privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de Societatea Comercială „Nobel-Grup” Societate cu Răspundere Limitată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Luiza Gafton

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală